

Introducció a la Viquipèdia

Pau Cabot

IES Puig de sa Font · 27 de gener de 2022

Hola!

Som en Pau Cabot

He vingut a explicar-vos
el que sé sobre la Viquipèdia.

Podeu trobar-me [aquí](#)

Aquestes diapositives: <https://w.wiki/4kKi>

De què parlarem?

1. Què és la Viquipèdia?

3. Consells bàsics

5. Son Servera

2. Viquipèdia desconeguda

4. Editar

6. Torn obert de paraula

1.

Què és la Viquipèdia?

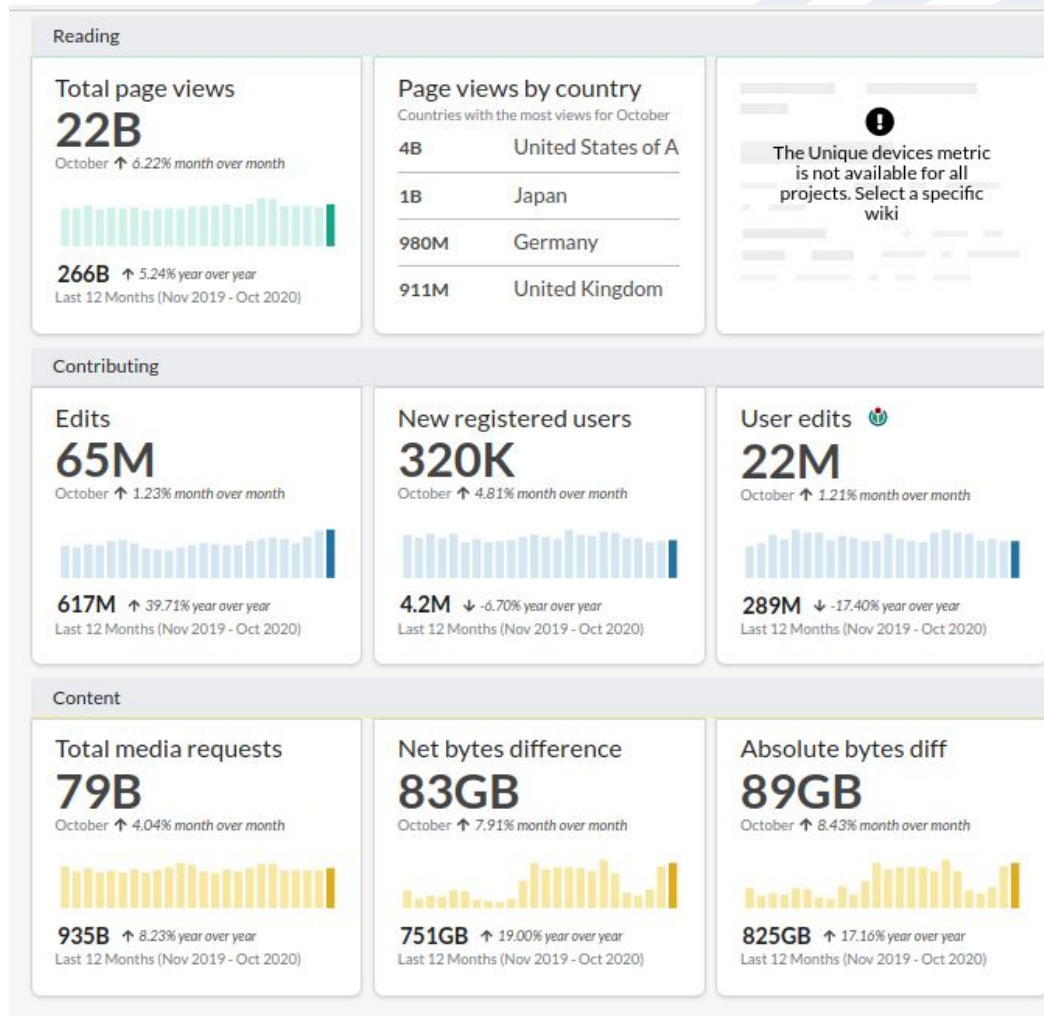
“

Imaginau un món on totes les persones poguessin tenir accés gratuït a la suma del coneixement humà. Això és el que estam fent.

Jimmy Wales, 28 de juliol de 2004

Wikipedia

- 5a web més visitada
- 22 000 M visites/mes
- 313 idiomes
- 6 milions d'articles en anglès
- 40 milions d'articles en total

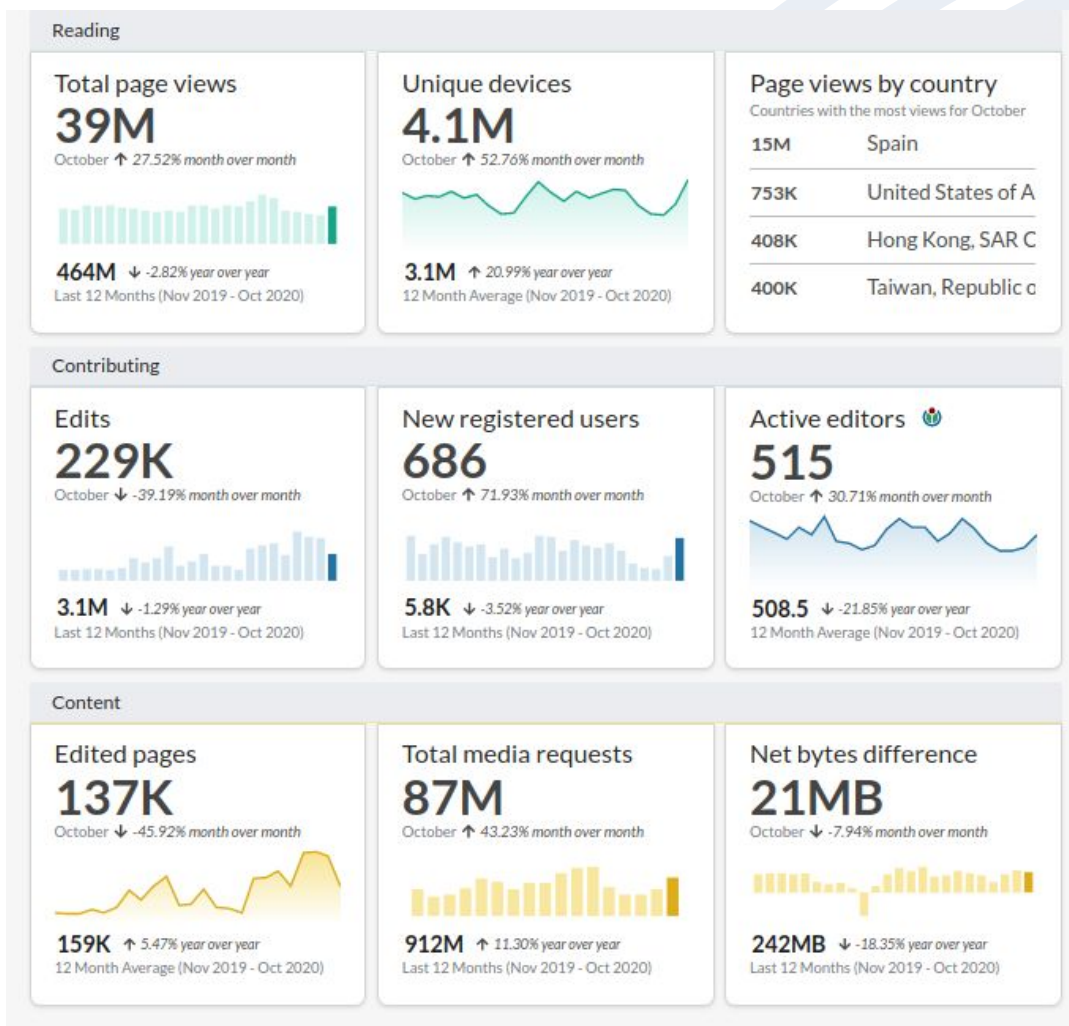

Viquipèdia

- Creada el 16 de març de 2001
- 660 000 articles
- Octubre 2020: 39 M visites i 4 M de dispositius únics
- 20a en nombre d'articles
- 36a en nombre de consultes
- Un 18% de les biografies són de dones

Més estadístiques a

<https://stats.wikimedia.org>

Free

La Viquipèdia és l'enciclopèdia
lliure (i gratuïta)

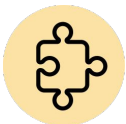
Els cinc pilars

1. La Viquipèdia és una enciclopèdia

2. La Viquipèdia cerca el punt de vista neutral

3. La Viquipèdia és de contingut lliure

4. La Viquipèdia segueix unes normes d'etiqueta

5. La Viquipèdia no té normes inamovibles

2.

Viquipèdia desconeguda

- Veure més imatges sobre el contingut d'un article: **Wikimedia Commons Exemple:** [Mallorca](#)
- Veure el mateix article en altres idiomes: **Interwikis Exemple:** [The Black Eyed Peas](#)
- Veure un mapa de la situació de l'article: **Geolocalització Exemple:** [Castell de Bellver](#)
- Tenir en compte els **avisos** per avaluar la fiabilitat de l'article: **Exemple:** [Acelomats](#)
- Mirar l'**historial** per veure qui hi ha fet les darreres edicions. **Exemple:** [Josep Guardiola i Sala](#)
- En cada versió idiomàtica tenim una llista d'articles revisats a fons. Són els articles destacats: [articles bons](#) i [articles de qualitat](#).
- Usar el cercador

3.

Consells bàsics

Consells bàsics

- Creació d'un usuari i de la pàgina d'usuari
- Sobre quins temes puc escriure? Admissibilitat i conflicte d'interessos
- Drets d'autor i llicència de la Viquipèdia
- Citau les fonts
- No faceu treballs inèdits

4. Editor

Com editar?

VIQUIPÈDIA
L'enciclopèdia lliure

Portada
Article a l'atzar
Articles de qualitat

Comunitat
Portal viquipedista
Actes presencials
Carvís recents
La taverna
Contacte
Xat
Donatius
Ajuda

Eines
Què hi enllaça
Carvís relacionats
Puja un fitxer
Pàgines especials
Informació de la pàgina
Element a Wikidata

En altres projectes
Commons
Viquiespècies

En altres idiomes
English
Español
Français
Italiano
 Modifica els enllaços

Paucabot Discussió Proves Preferències Beta Seguiment Contribucions Finalitza la sessió

Pàgina **Discussió**

Mostra Modifica Modifica el codi Mostra l'històrial Més ▾

Cerca a Viquipèdia

Paràgraf ▾ Cita ▾ Inserir ▾

? ▾ Publica els canvis

Caparreta negra [modifica | modifica el codi]

Wikidata: Caparreta negra (Q1460473), *Hemipter de la família dels còccids*.
Al·lies: Saissetia oleae, Caparreta de l'olivera

La **caparreta negra** o **caparreta de l'olivera** (*Saissetia oleae*) és un hemípter de la família dels còccids.^[1]

Pot arribar a ser una de les plagues més importants de l'olivera. Malgrat la notable freqüència amb què es troba en aquest cultiu, tampoc és estrany trobar-la en cítrics, així com en diverses plantes ornamentals i autòctones.

Descripció

La femella adulta, que pareix mig gra de pebre, pot arribar a unes dimensions de 2,3 x 3,4 x 2,5 mm, el seu escut és de color gris i es va enfosqint a poc a poc fins arribar a una coloració negra quan efectua la posta d'ous. Els ous (entre 500 i 3000) que estan protegits baix d'aquest, té forma el·líptica i és de coloració rosa pàl·lid, que a poc a poc passa a rogenc. Les larves són similars a l'adult, passen del color taronja al marró clar, arriben a mesurar 1,5 mm.^[2]

Biologia

La caparreta negra és una espècie ovípara i partenogenètica, és a dir, les femelles no fecundades ponen dels quals fan eclòsi femelles. Durant el seu desenvolupament muda tres vegades, passant per tres estadis ninfals abans d'assolir l'estat d'adult. Presenten només una generació anual, en climes més càlids poden presentar-ne dues. A l'hivern, l'estat més comú és el de la larva del tercer estadi, i un xicotet percentatge en el segon estadi. La transformació de la femella adulta té lloc a inicis de primavera, al maig. Per efectuar la posta, la femella es fixa sobre les branques o sobre els nervis de les fulles. La posta dura de 5 a 12 dies i la incubació dels ous de 15 a 20 dies. L'eclòsi d'ous es pot perllongar fins a mitjans de setembre, segons zones i climatologia de l'any. Al cap d'uns dies ixen les larves i durant dos o tres dies es mouen amb agilitat buscant un lloc per fixar-se. Es troben al revers de les fulles. Es poden escampar amb el vent.^{[2][3]}

Tant en olivera com en cítrics, les nimfes mòbils tendeixen a fixar-se a les fulles, prop del nervi central i prefereixen l'anvers al revers. Una vegada fixades romanen allà fins que tornen a migrar a les branques i brots. Una vegada a les branques es desenvolupen fins a arribar a adultes. Una vegada mortes poden ser fàcilment recognoscibles perquè perden la lluentor.^{[4][2][5]}

Sovint apareixen sobre plantes estressades i afeblides, agreujant encara més la debilitat.^[3]

Les nimfes de la caparreta negra són de color taronja brunenc i poden confondre's amb les de la caparreta grisa (*Coccus pseudomagnoliae*) i les de la caparreta blanca (*Coccus hesperidum*). Es poden diferenciar d'aquestes últimes perquè després de la primera muda apareixen les quilles en forma de H característiques de la caparreta negra, que es fan més notòries després de la segona muda.^[4]

Factors abiòtics

Els factors abiòtics principals que afecten al desenvolupament de *S. oleae* són la temperatura i la humitat relativa. Aquesta espècie es veu afavorida per temperatures i graus d'humitat suaus, i per contra,

Caparreta negra

Saissetia oleae

Taxonomia

Super-regne	Eukaryota
Regne	Animalia
Fílum	Arthropoda
Classe	Insecta
Ordre	Hemiptera
Família	Coccidae
Gènere	Saissetia
Espècie	<i>Saissetia oleae</i>

VIQUIPÈDIA
L'enciclopèdia lliure

Portada

Article a l'atzar

Articles de qualitat

Comunitat

Portal viquipedista

Actes presencials

Canvis recents

La taverna

Contacte

Xat

Donatius

Ajuda

Eines

Què hi enllaça

Canvis relacionats

Puja un fitxer

Pàgines especials

Informació de la pàgina

Element a Wikidata

En altres projectes

Commons

Viquiespècies

En altres idiomes

English

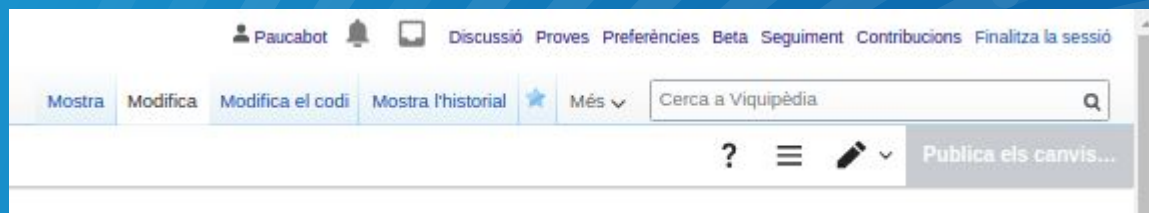
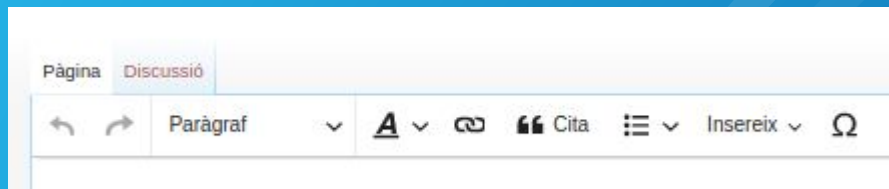
Español

Français

Italiano

 Modifica els enllaços

Interfície

5.

Son Servera

Son Servera

VIQUIPÈDIA
L'enciclopèdia lliure

**WIKIMEDIA
COMMONS**

6.

Torn obert de paraula

Gràcies!

Podeu trobar-me també a:

[@paucabot](#)

pau@matadejonc.cat